

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: Info@xs.uz

2011 йил 4 февраль, № 25 (5192)

Жума

Кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантириш – узоқ муддатли манфаатларга мосдир

Хорижий мамлакатларнинг ижтимоий-сиёсий ва эксперт-таҳлилий доираларида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг Брюсселга амалга оширган ташрифи якунларининг муҳокамаси қизғин давом этмоқда.

Франциянинг Гавр университети халқаро муносабатлар факультети профессори, сиёсатшунос Пьер Шабалнинг эътирофига кўра, Президент Ислоҳ Каримовнинг Брюсселга ташрифи Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ва НАТО ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамда кўп қиррали муносабатларни ривожлантиришга жиддий туртки бериши, шубҳасиз. “Ташриф якунлари Ўзбекистон билан ўзаро манфаатли ва кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантириш Европада Иттифоқнинг узоқ муддатли манфаатларига мос келишини яна бир бор намоён этди. Зеро, бутун Ўрта Осиё минтақасининг иқтисодий ривожланиши ва барқарорлигини сақлашда муҳим аҳамият касб этувчи Ўзбекистоннинг фаол иштироки ва қўллаб-қувватлашисиз Европа Иттифоқининг барча минтақавий лойиҳаларини, шу жумладан, 2007 йилда қабул қилинган “Европа Иттифоқининг Марказий Осиё бўйича стратегияси”ни амалга ошириб бўлмайди”, деди у.

Сиёсатшуноснинг фикрича, томонлар ўртасида савдо-иқтисодий ва энергетик ҳамкорликни мустақамлаш муҳим аҳамиятга эга бўлиб, бу бора-

да Европа Иттифоқининг Ўзбекистонда сармоявий лойиҳаларни амалга оширишдаги ёрдами ва иштироки ҳамда мамлакат иқтисодиётининг муайян тармоқларини модернизациялаш учун технологиялар етказиб бериш билан боғлиқ бўлган ишлар ўзаро манфаатли инноватга олиб ва мавжуд миллий қонунчиликка риоя этган ҳолда амалга оширилиши керак.

Ўзбекистонда Европа Иттифоқининг дипломатик ваколатхонасини таъсис этиш тўғрисида эришилган келишув, П. Шабалнинг таъкидлашича, икки томонлама мулоқотнинг самарадорлиги ва сифатини оширишга имкон беради. У Ўзбекистон Европа Иттифоқи билан ўзаро манфаатларга асосланган барча йўналишларда, шу жумладан, инсон ҳуқуқлари соҳасида доимо очиқ ва амалий мулоқот тарафдори бўлиб келганини қайд этди. Ўтган йигирма йил давомида Ўзбекистонда жамиятни демократлаштириш ва инсон ҳуқуқларини таъминлаш тамойилларига риоя қилиш соҳасида улкан ишлар амалга оширилди.

“Европа Иттифоқи, ўз тарихий ролига таянган ҳолда, Ўрта

Осиё мамлакатлари, хусусан, Ўзбекистон билан трансчегаравий дарёларнинг сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш соҳасида тўллаган тажрибасини ўртоқлашиши мумкин. Кези келганда шуни ҳам унутмаслик лозимки, Амударё ва Сирдарёнинг юқори қисмида жойлашган баъзи мамлакатларнинг кўзлаётган режалари ушбу дарёлар сув ресурсларининг бир маромдаги тақсимотини таъминлашни ҳамда минтақавий аҳолисининг ҳуқуқ ва манфаатларини эътиборга олган ҳолда амалга оширилиши мумкин.

Дунё нигоҳи

сиёсатшунос.

Афғонистон масаласи ҳақида ўз мулоҳазасини билдирар экан, П. Шабал НАТО, Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримов турли халқаро ва минтақавий тадбирларда қайта-қайта таъкидлаганидек, минтақавий ёндашувсиз ва кўпчилик давлатларининг бевоқиф иштирокисиз ушбу мамлакатда тинчликни таъминлаб бўлмаслигини англаб етмоғи лозимлигини қайд этди. “Менинг назаримда, Афғонистон муаммосининг сиёсий ечимини минтақавий коллектив ҳавфсизликни инноватга олмасдан топши мумкин, деб ўйлаш хато бўлади”, деди П. Шабал.

Австриянинг “Бизнес, маданият ва спорт” журнали бош муҳаррири Манфред

Тихи Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримовнинг Брюсселга амалга оширган ташрифи Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасидаги икки томонлама муносабатларда жуда муҳим воқеа бўлганини қайд этди.

“Европа Иттифоқиға аъзо мамлакатлардан бири ўларок, Австрия мазкур ташрифини, хусусан, Европа Иттифоқи Комиссияси Президенти Жозе Мануэл Баррозонинг Ўрта Осиё мамлакатлари билан муносабатларини йўлга қўйиш борасидаги интилишини юқори баҳолайди. Ушбу ташрифини амалга оширишнинг фурсати, айниқса, минтақавий мавжуд муаммолар ва уларнинг ечимини топиш жараёнида Ўзбекистоннинг муҳим ролини инноватга олганда, албатта келган эди”, деди у.

М. Тихининг фикрича, юксак технологик савияга эга бўлган Европа бутун минтақага ва биринчи галда, аҳоли сони жиҳатидан етакчи ўринни эгалловчи Ўзбекистонга техник ёрдам кўрсатмоғи лозим.

Президент Ислоҳ Каримов билан учрашув чоғида Европа Иттифоқи Комиссияси Президенти Жозе Мануэл Баррозо Ўзбекистоннинг Афғонистонга кўрсатаётган кўмаги ва у ерда инфратузилмавий лойиҳаларни амалга оширишга доир саъй-ҳаракатларини давом эттириш ниятини юқори баҳолади.

Президент Ислоҳ Каримов билан учрашув чоғида Европа Иттифоқи Комиссияси Президенти Жозе Мануэл Баррозо Ўзбекистоннинг Афғонистонга кўрсатаётган кўмаги ва у ерда инфратузилмавий лойиҳаларни амалга оширишга доир саъй-ҳаракатларини давом эттириш ниятини юқори баҳолади.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг 2010 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2011 йилга мўлжалланган энг муҳим устувор йўналишларга бағишланган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси хорижий давлатларнинг Тошкентдаги дипломатик корпуслари вакиллари томонидан кенг шарҳланмоқда.

«ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТИ ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА ЯНАДА ДАДИЛ ОДИМЛАЙДИ»

Хитой Халқ Республикасининг Ўзбекистондаги муваққат ишлар вакили Чжан Вэй Президент Ислоҳ Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида сўзлаган маърузаси орасидан ўз мулоҳазаларини билдирар экан, мамлакатнинг 2010 йилдаги асосий ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлари Ўзбекистоннинг инкироздадан кейинги даврда амалга оширилган, энг аввало, аҳолининг фаровонлигини юксалтириш ва мамлакатда барқарорликни таъминлаш борасидаги иқтисодий стратегиясининг нақадар тўғри эканлиги амалда намоён бўлганини таъкидлади.

Дипломатнинг сўзларига кўра, “Ўзбекистон раҳбарлиги томонидан белгиланган мамлакатни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ва уларнинг ҳаётга изчил татбиқ этилиши иқтисодиётнинг янада юксалишига мустақам асос бўлади ва келгуси тараққиёт жараёнига хизмат қилади”.

Малайзиянинг Ўзбекистондаги факултети ва мухтор элчиси Азиз Хоруннинг мулоҳазаси билдиришича, “Ўзбекистон Республикасининг 2010 йилги иқтисодий кўрсаткичлари, айниқса, мамлакат ялпи ички маҳсулотининг дунёдаги энг юқори кўрсаткичлардан бири бўлган 8,5 фоиз кичлари Ўзбекистоннинг инкироздадан кейинги даврда амалга оширилган, энг аввало, аҳолининг фаровонлигини юксалтириш ва мамлакатда барқарорликни таъминлаш борасидаги иқтисодий стратегиясининг нақадар тўғри эканлиги амалда намоён бўлганини таъкидлади.

Эътироф

Дунёдаги энг юқори кўрсаткичлардан бири бўлган 8,5 фоиз кичлари Ўзбекистоннинг инкироздадан кейинги даврда амалга оширилган, энг аввало, аҳолининг фаровонлигини юксалтириш ва мамлакатда барқарорликни таъминлаш борасидаги иқтисодий стратегиясининг нақадар тўғри эканлиги амалда намоён бўлганини таъкидлади.

Шу билан бирга, малайзиялик дипломат Буюк Британиянинг машҳур нашрларидан бири “Economist Intelligence Unit” журналидаги маълумотларни келтириб, унга кўра, “Ўзбекистон яқин фурсатда 2011 йилдаги жаҳоннинг унта “иқтисодий йўлбарс” давлатлари қаторига киришини” қайд этди.

(Давоми 2-бетда).

МАМЛАКАТ БЎЙЛАБ

Воқеалар, янгиликлар, хабарлар

Тежамкорлик таъминланади

БУХОРО. Жондор туманида жойлашган “Гулистон Намғони” сув истеъмолчилари уюшмаси ҳудуддаги 500 гектарлик таърих-кўргазма майдонида ирригация-мелиорация ишлари баъжарилади.

Хусусан, ҳудуддаги сув тармоқлари қайта реконструкция қилиниб, учта сув иншооти барпо этилди. Ерлар текисланди. Экин майдонлари ҳосилдорлигини ошириш, сувдан оқилона фойдаланиш имконини берувчи бу юмушлар учун Осиё тараққиёт банкининг бир миллион доллардан зиёд маблағи сарфланди.

И. ИБРОҲИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Модернизация шарофати

САМАРҚАНД. Пастдарғом тумани маркази — Жума шаҳрида “Пастдарғом тикувчи” маъсуляти чекланган жамияти иш бошлади.

Бунинг учун ҳудуддаги собиқ машиини хизмат уйининг уч қаватли қаровсиз биноси тўлиқ таъмирланиб, замонавий тикувчилик корхонасига айлантирилди. Мазкур мақсадларга 820 миллион сўм маблағ сарфланди. Натияжада 40 та иш ўрни яратилиб, қисқа муддатда бу ерда 11 миллион сўмлик болалар либослари ишлаб чиқарилди.

Эътиборлиси, туманда ўтган даврда саноатни ривожлантириш манзилли дастури асосида 102 та қўшимча иш ўрни яратилди.

А. САТТОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Шўрсойга чучук сув келди

СУРХОНДАРЁ. Бойсун туманининг олис Шўрсой қишлоғидаги 150 та хонадон аҳолиси тоза ичимлик суви билан таъминланди.

Ушбу хайри иш “Экосан” халқаро жамғармасининг 34 миллион сўмлик маблағи эвазига амалга оширилди. Эътиборлиси, вилоятда ўтган йили 164 километр узунликда янги сув қувурлари тортилди натижасида 33 та қишлоқда сув таъминоти яхшиланди.

О. УСАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Наманган шаҳридаги Ёшлар марказида Президентимиз Ислоҳ Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг 2010 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган қўшма мажлисидаги маърузаси мазмун-моҳиятини тарғиб қилишга бағишланган семинар бўлиб ўтди.

КОНЦЕПЦИЯНИ ЎРГАНИШГА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР

Давлатимиз раҳбарининг “Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси” мавзусидаги маърузасида Ўзбекистонимиз йигирма йиллик мустақил тараққиёт даврида ҳар томонлама эътибор ва эътирофга мо-

туларининг демократик жараёнлардаги фаоллигини янада ошириш бўйича устувор йўналишлар белгилаб берилди.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳамда Наманган вилояти ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур анжуманда шулар ҳақида сўз юритилди. Унда вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати, “Маҳалла” жамғармасининг вилоят, шаҳар, туман бўлимлари, таълим, соғлиқни сақлаш соҳалари раҳбарлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

(Давоми 2-бетда).

ФАОЛ ЁШЛАР, УСТУВОР ЛОЙИҲАЛАР

“Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий кенгашида Президентимизнинг Олий Мажлиси палаталари қўшма мажлисидаги “Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси” мавзусидаги маърузасининг мазмун-моҳиятини ёшлар орасида кенг тушунириш ва тарғиб қилиш бўйича олиб борилган чора-тадбирларга бағишланган анжуман бўлиб ўтди.

Унда Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, профессор-ўқитувчилар, талаба-ёшлар, “Камолот” ЁИҲ фаоллари қатнашди.

Тадбирда сўзга чиққанлар таъкидлаганидек, Президентимиз ташаббуси билан ишлаб чиқилган

мазкур ҳужжат мамлакатимизни модернизация қилиш, демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этишда муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

ОИЛАВИЙ БИЗНЕС

турмуш фаровонлигини янада юксалтириш, иқтисодий тараққиётни таъминлашда муҳим аҳамиятга эга

Мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Қувонарлиси, кичик бизнес жозибаси миллий кадрларимиз гавҳари — хунармандчиликнинг юксалишида ҳам ўз ифодасини топаётди.

Жараён

Қибрай туманидаги хунармандчилик ва заргарлик буюмлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган “Суноқ ибрат нур” корхонасининг фаолияти бунга мисол бўла олади.

...Шинам устaxonа. Ҳамма иш билан банд. Хунармандлардан бирининг қўлида қалам ва чизгич. Бошқаси махсус электр ускуна ёрдамида танланган ёғочга нафис шакллар беришга бутун борлигини бағишлаган. Хув анави ердаги стол устига эса елим, лок идиллари, хуллас, шу касбга хос турли иш буюмлари тартиб билан териб қўйилган. Соҳаларига қипиқ қўнган бош уста иш жараёнида шогирдларининг кўнглини олишни ҳам унутмайди. Самимий табассум ҳам куч қувват аслида. Қўли гул хунар эгалари йиғилган устaxonада иш шу тарзда давом этиб, санъат асарлари яратилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

СУРАТДА: ака-ука хунармандлар Шавкат ва Ибрат Юсуповлар.

ИШЧАНЛИК, ТАДБИРКОРЛИК ВА САМАРА

Республикамизда қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш, фермер хўжаликларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг ерларини оптималлаштириш, пахта, галла ва бошқа экинларнинг харид нархини ошириш борасидаги чора-тадбирлар ўз самарасини бермоқда. Бу, ўз навбатида, фермерлар зиммасидаги маъсулятни кучайтириб, яратилган шароит ва имтиёزلардан, айниқса, бебаҳо хазина — ернинг ҳар қаричидан унумли фойдаланишга, уни асраб-авайлашга ундаяпти.

Мўл ҳосил пойдевори

Дарҳақиқат, ер билан тиллашган ютади. Тажрибадан маълумки, қишлоқ хўжалигида — пахтачиликми, галлачиликми ёки бошқа тармоқ бўлсин — деҳқон учун майда-чуйда ишнинг ўзи йўқ. Ерни текислаш, шудгорлашни ўз вақтида, сифатли бажариш, мелиорация ишларига доимий эътибор

қаратиш, сувдан тежамкорлик билан фойдаланиш, хуллас, барча агротехника тадбирларини кечиктирмасдан, маромида ўтказиш мўл ҳосил етиштиришнинг муҳим омилларидир.

Хўжалигимизда 102 гектар суғориладиган экин майдони мавжуд. Утган йили унинг 50 гектаридан галла, яна шунча қисмида

пахта, қолганида эса сабзавот маҳсулотлари етиштиридик. Фалзорнинг ҳар гектаридан 65 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, 32 миллион сўм соф фойдани қўлга киритдик. Бу, албатта, хўжалигимизда меҳнат қилаётган 12 та оиланинг даромадини кўпайтириш имконини берди.

Тўғри, ҳар бир йилнинг ўзига хос хусусияти бўлади, яъни деҳқончасига айтганда, йил йилдан фарқ қилади. Шуни ҳисобга олиб, ёгингарчилик нисбатан кам бўлиши кутилаётган жорий йилда далаларга маҳаллий ўғит чиқаришга зўр бераёلمиз. Ҳозиргача 120 тонна нури жамғарган бўлсак, яқин кунларда бу кўрсаткични 200 тоннага етказишни мўлжаллаб турибмиз. Чунки маҳаллий ўғитга тўйинтирилган экиннинг илдизи бақувват бўлади, парвариш мобайнида у кўп сув талаб қилмайди. Нури дегани

ернинг намлигини узоқ вақт сақлаш хусусиятига эга-да. Шу билан бирга, кузги-кишки юмушлар — ариқларни тозалаш, зовурларни қазитиш, майдонларни текислаш, сув насосларини таъмирлаш масалалари ҳам эътибордан четда қолмапти. Қувонарлиси, галламиз майсалари кўзини қувонтирадиган даражада баравж ўсмоқда. Бу ишчанлик, тадбиркорлик самараси бўлиб, жорий мавсумда ҳам мўл ҳосил хирмони уюлишидан далолатдир.

Ниятқобил УМАРОВ, Оқдарё туманидаги «Оқдарё — элита — тортувли» фермер хўжалиги раҳбари.

(Давоми. Боши 1-бетда).

“Афғонистонда тинчлик ва барқарорликнинг ўрнатилиши Ҳиндистон, Хитой ва Форс кўрфазига қулай транспорт катновини йўлга қўйиш имконини беради, бу эса, ўз навбатида, минтақанинг иқтисодий ривожланишига муҳим туртки бўлади”, дея ўз сўзини якунлади М. Тихи.

Буёқ Британиядаги Марказий Осиё бўйича Кембриж форуми раиси, Кембриж университети профессори

нинг Марказий Осиё бўйича стратегиясининг Ўзбекистон томонидан амалга оширилишига нисбатан Европа Иттифоқи Комиссияси Президентининг берган ижобий баҳоси шундан далолатдир”.

Ўзбекистонда Европа Иттифоқи ваколатхонасини таъсис этиш тўғрисидаги битимнинг имзоланиши муносабатларнинг янада чуқурлашувидан дарак беради. “Европа Иттифоқи Ўзбекистонга катта умид боғлаётганини ва икки томонлама муносабатларни жадаллаштиришга

Кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантириш – узоқ муддатли манфаатларга мосдир

Сидхарт Саксенанинг таъкидлашича, мазкур таширф Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш сари қўйилган улкан қадам бўлди. У Тошкентда Европа Иттифоқи ваколатхонасини очиб тўғрисида эришилган икки томонлама келишувини юқори баҳолади. “Мазкур ваколатхонанинг очилиши Европанинг Шарқ билан ўзаро муносабатларидаги тажрибасини янада бойитиш билан бирга, Ўзбекистонга таълим, ишбилармонлик ва туризмий ислохотлар соҳасида олий даражадаги махсус билимларни тақлиф этиши мумкин”, деди, жумладан, профессор.

тайёрлигини маълум қилмоқда. Мазкур қадам Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилишга қизиқаётган европалик сармоядорлар учун яна бир ижобий аниқликдир”, деди Д. Дроботун.

Унинг таъкидлашича, Европа Иттифоқи Комиссияси Президенти Жозе Мануэл Баррозо Ўзбекистондаги демократик институтларнинг жадал суръатини ривожлантиришга ва таълимий ислохотлар соҳасида олий даражадаги махсус билимларни тақлиф этиши мумкин”, деди, жумладан, профессор.

“Томонлар ўртасидаги мулоқотни ривожлантиришнинг энг муҳим омилларидан бири — Ўзбекистоннинг тақлифларини эътиборга олган ҳолда, афғон муаммосини ҳал этишнинг муқобил йўллари кидириб топилган иборатдир. Европа Ўзбекистоннинг тажрибасидан нафақат хавфсизлик соҳасида, балки иқтисодий ва сиёсий соҳаларда ҳам кўп фойда олиши мумкин. Тараққийётнинг европа-марказлашув модели мустақилликнинг давридан бошлал то ҳозиргача дунёдаги моҳирларнинг манбаи бўлиб келган. Ўзбекистоннинг турли сиёсий ва иқтисодий йўналишга эмас, балки ижтимоий бирдамлик ва барқарорликка устувор аҳамият қаратиш борасидаги янги тақлиф Европа учун ўрганиш мавзуси бўлмоғи лозим.

Шарқ ва Фарнинг мазкур учрашуви Европада сўнгги вақтларда кузатилаётган янги мустақиллик ва тор фикрликдан қочиб, иккала томон фуқароларнинг фаровонлиги йўлидаги ижобий ўзгаришдан дарак беради”, дея хулоса қилди С. Саксена.

Украинада нашр этилаётган “Халқор қурьер” газетаси бош муҳаррири Д. Дроботуннинг фикрича, “Европа Ўзбекистонга ҳурмат билан қарайди ва мамлакатнинг улкан салоҳиятини, хусусан, Ўрта Осиё минтақасидаги салоҳиятини теран англаган ҳолда, шундай барқарор шерикка эга бўлишни истаydi.

Ўзбекистон ўз тарафидан қабул қилинган ва амалда қўлланб келинаётган икки томонлама дастурлар доирасида муваффақиятли фаолият юритмоқда. Европа Иттифоқи-

ЭКОЛОГИК НАЗОРАТ – ТАБИАТ МУСАФФОЛИГИ ОМИЛИ

Мамлакатимизда атроф-муҳит ва аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, экологик хавфсизликни таъминлаш, бу борадаги муносабатларни тартибга солиш ҳамда унинг ҳуқуқий асосини тақомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Ўзбекистон Республикасининг “Табиати муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Қонуни ушбу йўналишда қабул қилинган дастлабки ахлият ҳуқуқий ҳужжат ҳисобланади. Мазкур ҳужжат ва бошқа 20 дан зиёд турдош қонунлар ҳозир ҳаётга ичкилиги билан таътиб этилмоқда.

Маълумки, “Табиати муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Қонунда табиати муҳофаза қилиш бўйича давлат назоратини амалга оширадиган ва муҳофаза қиладиган идоралар белгилаб берилган. Унда атроф-муҳит ва аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, жамиятнинг турли қатламларини бу ишга жалб этиш, экологик назорат тизимининг ҳуқуқий механизмини тақомиллаштириш масалалари ҳам инобатга олинган. Ҳозир мазкур Қонун ва соҳага оид бошқа ҳужжатлар юртимизда нодавлат нотижорат ташкилотлари, жамоатчилик тизимларининг бу борадаги ҳуқуқ ва ваколатларини кенгайтириш, атроф-муҳит муҳофазасига оид муаммоларни ҳал этиш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, экологик назорат самарадорлигини таъминлашга хизмат қилмоқда.

Аmmo экологик муаммолар тобора глобаллашаётган ҳозирги кунда давр соҳа

қонунчилигини янада тақомиллаштиришга тақозо этаётир. Зеро, Президентимиз Олий Мажлис палаталарининг 2010 йил 12 ноябрда ўтказилган қўшма мажлисидаги маърузасида ҳам бунга алоҳида эътибор қаратиб, “Экологик назорат тўғрисида”ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш фурсати етиб келганини таъкидлади. Шундан келиб чиқиб, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Экоҳаракат депутатлар гуруҳи аъзолари томонидан тегишли вазирлик, идора ва жамоат ташкилотлари мутахассислари иштирокида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, экологик муаммоларни ҳал этишда нодавлат нотижорат ташкилотлари, фуқаролик жамияти институтлари иштирокининг ҳуқуқий асосини яратиш, уларнинг бу борадаги давлат дастурларини бажариш ва экологик муаммоларни

ечишдаги роли ҳамда ўрнини аниқлашга қаратилган “Экологик назорат тўғрисида”ги қонун лойиҳаси тайёрланмоқда.

Мазкур қонун лойиҳасида, аввало, экологик назоратни ташкил этиш ва амалга ошириш борасидаги муносабатларни мувофиқлаштиришнинг ҳуқуқий ва ташкилий жиҳатларини белгилаб бериш кўзда тутилмоқда. Айни оғда унда атроф-муҳит ифлосланишининг олдини олиш, фуқаролар ҳаёти ва соғлиғига хавф солиши мумкин бўлган вазиятларни кузатиш, экологик назоратнинг самарали тизимини яратишга алоҳида эътибор қаратилаётир. Ушбу ҳужжат орқали идоравий, ишлаб чиқариш ва жамоатчилик экологик назоратининг самарадорлигини ошириш, улар томонидан мазкур вази-фанинг бажарилиши тартибини белгилаш, фуқаролик жамияти институтларининг давлат дастурлари ижроси жараёнидаги иштирокини таъминлаш каби мақсадлар ҳам кўзда тутилмоқда.

Қонун ижодкорлиги жараёнида мансабдор шахсларнинг бу борадаги жавобгарлигини кучайтириш, ҳўжалик юритувчи субъектлар, шунингдек, бошқа муассасаларнинг табиати муҳофаза қилишга оид

қонун ва бошқа ҳужжатларга амал қилишни таъминлаш, ишлаб чиқаришга экологик тоза технологияларни жорий этишни назорат қилиш сингари масалалар ҳам инобатга олинмоқда.

“Экологик назорат тўғрисида”ги қонуннинг қабул қилиниши давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан амалдаги қонун ҳужжатлари ижроси устидан жамоатчилик назоратини амалга оширишнинг самарали ҳуқуқий механизмларини йўлга қўйиш имконини беради. Мазкур ҳужжат атроф-муҳитни муҳофаза қилишда нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳамда бошқа фуқаролик жамиятлари институтлари иштирокининг ҳуқуқий асосини яратида, аҳолининг экологик маданиятини оширишга хизмат қилади. Энг муҳими, уларнинг бу борадаги масъулиятини оширида. Зеро, табиат мусаффолигини сақлаш барчамизнинг муқаддас бурчимиздир.

Борий АЛИХОНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари,
Садиржон ЖАКБАРОВ,
Сергей САМОЙЛОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

Концепция: устувор вазибалар

ОИЛАВИЙ БИЗНЕС

турмуш фаровонлигини янада юксалтириш, иқтисодий тараққийётни таъминлашда муҳим аҳамиятга эга

(Давоми. Боши 1-бетда).

Мўъжаз қорхонанинг ташкил этилиш тарихи ҳам ўзига хос. Асли мутахассислиги қоракўнчилик бўлган Шухрат Юсуповда истиқлол йилларида миллий хунармандчиликка қаратилаётган эътиборни кўриб, азалий орсунини рўёбга чиқариш истаги туғилди. Фарзандлари Шавкат ва Ибратни ёнига олди-да, якка тартибдаги тадбиркор сифатида иш бошлади. 2007 йил эди ўшанда. “Харакатда — баракат” деганларидек, орзулар дарахти гуллаб, мева берди. Оилавий хунармандлар ясаган ижод махсуллари донги маҳалладан маҳаллага, тумандан туманга, шаҳардан шаҳарга кўчди, ҳатто, республика миқёсида танилишга улгурди. Бундан илҳом олган ота-бола Юсуповлар 2009 йилда хусусий қорхона ишини йўлга қўйишди.

Табиийки, бундай мақомнинг масъулияти ҳам шунга яраша бўлади. Бинобарин, фаолият тури кенгайтирилди. Ёғоч ўймакорлиги ёнига заргарлик қўшилган, энгилар янада баландроқ шимарилди, интилиш ва масъулият ҳисси икки қарра ортди. Ўн учта янги иш ўрни яратилди. Рамзиддин Майидинов, Фарход Мансуров, Умид Файзхўжаев, Азиз Минниаҳмедов каби истеъдодли шогирдлар номи тилларга тушди, улар ясаган дурдоналар юқори баҳоладан. Эътиборлики, устознинг тўрт ўғлини учирма бўлиб, мустақил иш бошлади.

Жамонинг шiori: “Ишинг кўзини бил”. Бунинг натижасида даромад кўпайди. Яъни ўтган йили оилавий бизнесдан келиб тушган фойда йигирма миллион сўмдан ошди кетди. Бундан ташқари, қорхона аҳли “Меҳр нури” жамғармасининг тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш йўналиши бўйича грантини ютиб олди.

— Энди шу сармоёга хунар марказини ташкил этиб, у ерда ёшларга хунармандчилик сирларини ўргатиш ниятидамиз, — дейди Шухрат Юсупов. — Ҳайкалтарошлик, миниатюра санъати, ўймакорлик ва заргарликдан сабоқлар берамиз. Қизларимиз учун зардузлик, каштачиликни ўргатидиган ўқув маркази очиниши ҳам мақсад қилиб, шу орқали касана-чилик фаолиятини ривожлантирмоқчимиз. Бу ерда Меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари, икони-

яти чекланган болалар бепул таҳсил олишади. Қорхонанинг ҳамкорларлари ҳам кўп. Уларнинг орасида пойтахтдаги Абул Қосим, Ҳасимом, Самарқанд ва Бухородаги мадрасалар, эсдалик буюмлар ва совғалар сотадиган йирик дўконлар бор. Қолаверса, “Сунук ибрат нур”-да ишланган буюмлар 16-халқаро туризм кўргазмаси, “Bazaar Art” ярмарка-кўргазмасида юқори баҳога сазовор бўлди. Булар устоз-шогирдлар истеъдоди қай даражада эканлигидан далолатдир.

— Оилавий бизнесдан бахтимни топдим, — дея сўзини давом эттиради Шухрат Юсупов. — Нима топсак, бари оиламизники. Шу бойс турмушимиз фаровонлашиб, тўй қилаймиз, иншоот қураямиз, тадбиркорликни янада ривожлантириш пайидан бўлапмиз.

Давлатимиз раҳбарининг “Мамлакатимизда демократик ислохотларнинг янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси” мавзусидаги маърузаларини таъсирлики тингладим. Кейин газетамда қайта-қайта ўқиб чикдим. Мана бу сўзларга бир эътибор бериң-а: “Уйлайманки, бугунги кунда кичик бизнес ва тадбиркорликни кенгайтириш учун бизнеснинг янги ташкилий-ҳуқуқий шакли сифатида оилавий бизнесни қонуний белгилаб қўйиш вақти келди. Мамлакатимизда бизнесни ташкил қилишнинг ушбу шакли бизнесни юритишда юзага келган миллий аъна-аналаримизга, ҳўжалик юритиш фаолиятига қўйиш ҳолатига тўла мос келади. Ишончим комилки, бундай бизнесни ташкил қилишнинг қонунчилик базаси яратилса, оилавий бизнеснинг ҳуқуқий кафолатларини кучайтириш, иқтисодийнинг турли соҳаларида унинг жадал ва кенг ривожланиши ва янги иш ўринларининг очилишига шароит туғилади”.

Энди ўзингиз айтиңг, қайси бир давлатда оилавий бизнес тараққийёти учун шунча шарт-шароитлар яратиб берилган? Бундай қулайликлар парвозимизни янада баланд, маррани янада катта олишга замин эмасми? Кейин устозимизга ишлаб чиқаришга мароқ бағишлайди. Ҳам меҳнат, ҳам ҳордиқ. Инсон ўз ишидан қанчалик фахрланиб, илҳом олса, келажакка бўлган ишончи шунчалик ортади. Бунинг аҳлининг қўли, ҳис қилиб турибман.

Дарҳақиқат, киши ўз касби, хунарини севиб, эъозласа, роҳати ҳам шунча тотли бўлади. Айтишларича, машҳур скрипка ясовчиси уста Страдивари хом ашё танлашда жуда синчков ва қайсар бўлган экан. Қўшнилари долрага ювилган кийим-кечак ёки меваларни қуритиш учун ирилиб қўйишса, чолғусозникида скрипкалар осиглик турар экан. Қисқача айтганда, ўз касбининг чин дилдан ардоқлагани учун ҳам ижод махсулларини дунё тан олган.

Ўз касбу қорига бўлган кучли меҳрини биз ҳўжа қилаётган хунармандлар мисолида ҳам кўриш мумкин. — Ҳамма гап хом ашёни тўғри танлаш ва тайёрлашда, — дейди тўнғич ўғил, моҳир уста Шавкат Юсупов. — Ишингизнинг қаймоғини айнан шу босқич белгилаб беради. Масалан, ёғоч танлаш қараёнини олиб қўрайлик. Аввало, бизнинг шароитда унинг-ўсун даврахт тахта-ёғочлари жуда сифатли ва пишқилганини айтиб ўтмоқчиман. Ёнғоқ — шулардан бири. Дарахт танасини очик ҳавога бир

СУРАТДА: ўймакор Умид Файзхўжаев иш устида.

йил ўз ҳолича ташлаб қўямиз. У қор, ёмғир, яъни об-ҳаво синовларида тобланади. Шу вақт ичиде пўстлоғи кўчиб тушиб, силлиққина бўлади. Сўнг маълум ўлчовларда кесилиб, ёғоч ҳолига келтирилади, текис тахланган ҳолда уч йил сақланиб, қуритилади. Мана шундай босқичлардан ўтган хом ашё сарийгдек кесилади. Бир вақтнинг ўзида пўлатдек пишқиб бўлади. Ижодингиз ҳам чиройли ва сифатли кўриниш касб этади.

Одатда, кишининг кўзи ўз уйининг тоқчаю тахмонларидаги кўрпа-ёстик, хонтахта, чойнак-пиёлаларга ўрганиб қолган бўлади. Шухрат аканинг хонадонига эса манзара бошқача. Бежирим нақшлар билан ишлов берилган тўрт оёқли шахмат доқаси ва унинг устидаги доналарни кўриб, беихтиёр “от сургингиз” келиб кетади. Ёки бир бурчақда турган миз устида китоб мутолаа қилиш истаги туғилади. Бундай аҳойиб коллекциядан, табиийки, астейтик завқ оласиз. Худди музейга ўхшайди-да.

Мухтасар қилиб айтганда, “Сунук ибрат нур”да тинч-осойишта юртимизда фароғатда яшаётган, ўз ишидан мамнун уста-шогирдлар жамулжам бўлиб, миллий аъналаримиз ва хунармандчилигимиз қадрини тобора оширмоқдалар.

Санджон МАХСУМОВ,
«Халқ сўзи» муҳбири,
Ҳасан ПАЙДОЕВ
олган суратлар.

«ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТИ ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА ЯНАДА ДАДИЛ ОДИМЛАЙДИ»

(Давоми. Боши 1-бетда).

Азиз Ҳоруннинг фикрича, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик дунёнинг ривожланган мамлакатлари иқтисодиётининг асосини ташкил қилишни инобатга олган ҳолда, Ўзбекистон Президенти томонидан 2011 йилнинг “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили” деб аталиши малайзияликлар томонидан ниҳоятда долзарб, тўғри ва оқилона қарор сифатида баҳоланди.

“Расмий Куала-Лумпур Президент Ислон Каримов раҳнамолигидаги Ўзбекистон Республикаси кейинги йилларда ҳам юқори, барқарор иқтисодий ютуқларга эришишига ишонч билдиради”, дея сўзини якунлади Малайзиянинг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси А. Ҳорун. — Мен Президент Ислон Каримовнинг мамлакат Вазирилари Маҳаммаси мажлисидаги маърузасидан гоят тўлқинланиб кетдим, — деди **Украинанинг Тошкентдаги муваққат ишлар вакили С. Небрят.**

У Ўзбекистоннинг 2010 йилги иқтисодий ривожланиши якунлари борасида сўз юритар экан, мамлакат ялпи ички маҳсулотининг ўсиш даражаси ҳақида алоҳида тўхтади. Бу тармоқда қайд этилаётган юқори кўрсаткичлар, украиналик дипломатнинг сўзларига кўра, мамлакат раҳбарияти томонидан амалга оширилаётган чора-тадбирлар-

нинг ҳар томонлама пухта ўйланганлигидан далолатдир.

“Мамлакат иқтисодиёти бутун жаҳонда тан олинган тараққийётнинг “ўзбек модели” асосланган бешта тамойилга аниқ амал қилинганлиги билан ўзининг юқори поғонасида турибди”, деди у сўзининг якунида.

Беларусь Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси И. Сокол Президент Ислон Каримовнинг Вазирилари Маҳаммаси йигилишида сўзлаган маърузаси “лўндалиги, равонлиги, аниқлиги, изчиллиги ва ҳар томонлама пухта ўйланган фикрлар намунаси” эканини қайд этар экан, ушбу маъруза “Ўзбекистон иқтисодиётининг тараққийёт йўлида дадил одимлашни таъминлайди”, деди.

“Президент Ислон Каримовдек узоқни кўра оладиган давлат раҳбари билан Ўзбекистон, шубҳасиз, прагматик жиҳатдан пухта ўйлаб чиқилган давлат дастурлари асосида олдинга қўйилган мақсад ва вазибаларга эришади.

Шуниси қувонарлики, бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси, бу — иқтисодий жиҳатдан қули, Ўрта Осиёда ўз салоҳиятига эга ва жаҳоннинг барча мамлакатлари эътиборига давлатдир. Бугун бу барча томонидан тан олинмоқда”, деди И. Сокол.

Грузиянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Г. Кублашвилининг сўзларига

кўра, Президент Ислон Каримовнинг маърузаси Тошкентда аккредитациядан ўтган барча дипломатик корпус вакилларида катта қизиқиш уюғтди.

“Ушбу гоғтада батафсил ва концептуал маъруза, ўз навбатида, Ўзбекистоннинг 2010 йилдаги асосий ютуқлари ва 2011 йилдаги режаларини белгилаб берди. Ўзбекистоннинг барча ютуқлари — мамлакат аҳолисининг улкан машаққатли меҳнати, унинг доимий олдинга интилиши ҳамда ўз юртининг янада гуллаб-яшнашига интилишининг самарасидир. Шу билан бирга, алоҳида таъкидлаш лозимки, Президент Ислон Каримов учун Ўзбекистон халқи манфаатларига жавоб берадиган барча масалалар, моҳиятига кўра, асосий ва муҳим ҳисобланади”, деди грузиялик дипломат.

У, шунингдек, Ўзбекистонда инфратузилма ривожланишининг изчиллиги, мазкур тизимнинг фуқаролар фаровонлигига хизмат қилаётгани ва айниқса, давлатнинг ёш авлод, унинг эртанги қунига бўлган доимий ғамхўрлигини яққол намоён этаётганлигини таъкидлади.

“Грузияда доимо Ўзбекистонда босқичма-босқич ва эртанги кунга мўлжаллаб амалга оширилаётган ислохотларга катта қизиқиш билан қарашда ва ўзбек халқи эришаётган муваффақиятлардан чин юракдан қувонишади”, дея ўз мулоҳазаларига хулоса ясади Г. Кублашвили.

«Жаҳон» АА.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу борада мазкур Концепциянинг мазмун-моҳиятини ёшлар ўртасида тарғиб этиш гоғтада муҳимдир. Ана шу мақсадда “Камолот” ёшлар ижтимоий

ФАОЛ ЁШЛАР, УСТУВОР ЛОЙИҲАЛАР

ҳаракати томонидан Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетини билан ҳамкорликда “Келажак тараққийётининг кафолати” шiori остида лойиҳа ишлаб чиқилди.

Унга мувофиқ, 2010 йилнинг 28 декабридан жорий йилнинг 10 январига қадар Қоракўлпоғистон Республикаси, вилоятлар

лар, семинарлар ташкил этилганлиги эътиборга лойик, Мазкур тадбирларда 55 миңдан зиёд ёшлар фаол қатнашишди.

Анжуманда бу йўналишдаги ишлар ташкир-чаллигини янада ошириш бўйича устувор вазибалар белгилаб олинди.

Наргис АЗАМАТОВА.

КОНЦЕПЦИЯНИ ЎРГАНИШГА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Тадбирда Адлия вазирлиги мутахассислари, Тошкент давлат юридик институти профессор-ўқитувчиларининг Концепциянинг турли йўналишларига доир маърузалари тингланди.

— Мазкур Концепция мамлакатимиз тараққийётини янги босқичга кўтаришда дастуриямал бўлиб хизмат қилади, — дейди Наманган вилояти адлия бошқармаси бошлиғи Шерали Маҳмудов.

Давра суҳбати

Тошкент ислом университетиде талаба-ёшларда инсон ҳуқуқлари маданиятини ошириш истиқболларига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ – ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий маркази томонидан ташкил этилган мазкур тадбирда ҳуқуқшунос олимлар, профессор-ўқитувчилар, тадқиқотчилар, талабалар, шунингдек, соҳа мутахассислари иштирок этди.

Давра суҳбатида Президентимиз томонидан 2010 йил 12 ноябрда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида баён этилган “Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси”-нинг маъно-маъмуни ва унинг талаба-ёшлар ҳаётидаги аҳамияти ҳақида сўз борди. Чунончи, давлатимиз раҳбари раҳнамолигида барча соҳаларда изчиллик билан олиб борилаётган ислохотлар жараёнида пиروвард мақсади инсон ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашга йўналтирилгани таъкидланди. Бу жиҳатлар аҳоли, айниқса, ёшларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини кучайтириш, уларнинг ҳуқуқий маданиятини янада юксалтиришда муҳим омил бўлаётгани атрафлича таҳлил этилди.

Тадбирда талаба-ёшларга мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини рағбатлантириш ва муҳофаза қилиш бўйича амалга оширилаётган кенг қамровли ишлар ҳақида маълумот берилди.

Омонулла ФАЙЗИЕВ,
«Халқ сўзи» муҳбири.

— Унда аниқ белгилаб қўйилган йўналишларнинг мазмун-моҳиятини очиб бериш бизнинг ҳам долзарб вазифамиз ҳисобланади. Шу нуқтаи назардан, тегишли идоралар, мутахассислар билан ҳамкорликда жойларда аҳоли, хусусан, ёшлар ўртасида бир қатор тушунтириш-тарғибот тадбирлари ўтказишни мўлжаллаганмиз.

А. САТТОРОВ,
ЎЗА муҳбири.

Мамлакатимизда аҳоли саломатлигини асраб-авайлаш, жамиятимизда соғлом турмуш тарзини қарор топтиришга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Бу борада мустаҳкам ҳуқуқий пойдевор яратилган. Шу асосда соғлиқни сақлаш тизимини модернизация қилиш, техник ҳамда технологик қайта жиҳозлаш жараёнлари жадал давом эттирилмоқда. Қишлоғу шаҳарларимизда қад ростилаган ва мустаҳкам моддий-техник базага эга тиббиёт муассасалари ана шу эзгу мақсадларнинг ёрқин самараларидир.

Эйтиборга муносиб бўлиш мақсадида кўркам ва замонавий, энг муҳими, хизмат кўрсатиш даражаси қиёмида бўлган саломатлик масканлари жамоалари ўзларига билдирилган ишонччи оқлаб келмоқда.

Ана шундай муассасалардан бири 2008 йили пойтахтимизда ўз фаолиятини бошлаган Буюк Британия ва Ўзбекистон қўшма корхонасининг "Laser Optica" клиникасидир. Энг сўнгги русумдаги ускуналар билан жиҳозланган клиникада беморлар ўз вақтида шифо толмоқда. Жумладан, юқори технологиялар кўмагида кўриш қобилиятини аксимлазерли усулда яхшилаш, кератоконус, катаракта (кўз гавҳирининг хира тортиши), глаукома (кўз ичи босимининг зўрайиши, кўк сув касаллиги) ва тўр парда билан боғлиқ касалликларни даволаш каби офтальмологик хизматлар кўрсатиб келинмоқда. "Laser Optica"нинг шиори ҳам ўзига хос: "Кўзни равшан, нигоҳни ўткир қиламиз!"

Шу ўринда "Ташхис қўйиш, муолажа жараёнлари қандай? Бу йўлда қайси усуллардан фойдаланилмоқда?" деган саволлар тугилиши, табиий.

Масалан, рефракция (ҳавода ёруғлик нурларининг синиши) билан боғлиқ муаммолар — узокни ва яқинни яхши кўролмаслик, астигматизм (оптик шиша ва кўз нуқсонларидан бири — аксининг чаплашиб, хиралашиб тушиши, кўриниши) кабиларни бартараф этиш, кўзойнак ва линзадан воз кечишга ёрдам бериш билан боғлиқ йўналишни олиб кўрайлик. Аввало, даволаш оғриқсиз, тезкор, хавфсиз ва ишончли тарзда амалга оширилишини айтиб ўтиш лозим. Сабаби, бунинг

навий услублар ёрдамида, бор-йўғи, 20 дақиқа мобайнида амалга оширилмоқда. Пировадидида кўз гавҳари билан боғлиқ муаммо оғриқсиз ва жароҳатсиз тарзда бартараф этилаётир. Энг муҳими, сунъий гавҳар ўрнатилган кўзнинг табиий капсуласи (қобили) сақланиб қолади ва мураккаб, аммо ишончли ҳамда қисқа муддатли операциядан кейин даволанувчи оила даврасига қайтиши мумкин. Тикланиш дав-

ларни туғдирган. Бу борада қўллаш учун турли усуллар яратилган. Уларнинг орасида ҳозир энг мақбули ва глобал микёсда тан олинган австриялик олим Альберт Даксерга тегишли Цисис методидир. Бу усулни сўнгги русумдаги махсус ускуналар ёрдамида қўллаш мумкин.

— Аввало, "Кератоконус нима?" деган саволга жавоб бериб ўтсак, — дейди шифохонанинг малакали мутахассиси Акбар Усмонов. — У

Биринчидан, уни қўллаш натижа-сида кўз шохлардасига шикаст етказилмайди ёки у олиб ташланмайди. Бошқача қилиб айтганда, кўз олмасини қўллаган бир неча миллиметрни ташкил этувчи шохларда қатламга таъсир ўтказиш бемор саломатлигига путур етказмайди. У қандай амалга оширилади? Бунда нанотехнология ютуқлари қўл келади. Яъни шохларда қалинлиги орасига кўз илгамас юқаликдаги, аммо

«КЎЗНИ РАВШАН, НИГОҲНИ ЎТКИР ҚИЛАМИЗ»

“Laser Optica” клиникасининг шиори шундай.

учун барча шарт-шароит яратилган. "Laser Optica" клиникасида кўз шохлардасининг конуссимон ўзгаришидаги оғир хасталик (кератоконус)ни даволашнинг ноёб усули жорий этилган ҳақида алоҳида тўхталиб ўтиш лозим. Боиси бундай имконият жаҳоннинг бир қатор мамлакатларидагина жорий этилган, ҳолос. Яна шуни таъкидлаш кераки, мазкур касалликнинг олдини олиш узок вақт давомида дунё офтальмологлари учун қатор мураккаблик-

дегенератив (тўқима озикланишининг бузилиши) ўзгариши билан кузатиладиган касаллик бўлиб, ноҳўя ташқи таъсирлар ва генетик мойиллик остида кўз шохлардасининг

пишиқ шаффоф силикон элементдан тайёрланган филоф қўйлади. Айтиб ўтилганидек, бу махсус ускуна ёрдамида юқори аниқликда амалга оширилади. Филоф қалинлиги ҳам касаллик даражасидан келиб чиқиб белгилаб олинади. Даволашдан сўнг кўзойнак ҳамда контакт линзаларга ҳожат қолмайди, касалликнинг давом этиш хавфи бартараф этилади. Яна бир қўлайлиги шуки, силикон химоя воситасини инсталдан пайтда ўзгартириш ёки бошқа

ўлчамдагиси билан алмаштириш мумкин. Бундай имконият бошқа бирор бир рефракцион муолажалар орасида учрамайди. Операция кўз 5-10 дақиқа давом этиб, шу кўннинг ўзидаёқ бемор кўриш ўткирлиги яхшиланишини ҳис қилади. Маълумот учун айтиб ўтишни истардимки, бундай муолажадан сўнг бир ой мобайнида кўзни зўриқтирмаслик лозим. Ишқалаш, спорт билан шуғулланиш, сауна қабул қилиш, иссиқ ҳарорат таъсири шулар жумласидандир.

Эйтирофга лойиқ томони, "Laser Optica" клиникасида бундай усулнинг жорий қилиниши кератоконусдан фориғ бўлиш учун чет элга бориш ва ортиқча харажат қилишга иҳобий маънода чек қўйди.

Бундан ташқари, саломатлик муассасасида кўз касалликларини аниқлаш ва улarga ташхис қўйишда оптик томограф (Optical Coherence Tomography, OCT) ва тўр пардасининг лазерли коагуля-

тор (қурилмаси)дан ҳам фойдаланиб келинмоқда. ОСТ тиббиёт оламининг таникли вақиллари томонидан олиб борилган узок йиллик изланишлар махсуслидир. Бу технология кўзнинг тўр пардаси ва шиласимон моддаси аҳоли, кўз олмаси тузилишидаги ўзгаришлар ҳақида зарур ахборот олиш, сақлаш, баҳолаш ҳамда шу орқали объектив ташхис қўйиш, қолаверса, кўз ичи патологияси (касаллик жараёнлари ва органининг нормал ҳолатдан чиқиб сабаблари) механизмини чуқур ўрганиш имконини беради.

Тўр пардасининг лазерли коагуляцияси хусусида ҳам алоҳида тўхталиш лозим. Унинг ёрдамида кўз тубидаги патологик ўзгаришлар ҳақида зарур маълумотлар олинади. Бунда турли узунликдаги лазер нурлари чикарвчи лазерли коагулятор ишга солинади. Бу усул ҳозир глобал микёсда тарқалган, тан олинган бўлиб, оддий, бехатар ва ишончли ҳисобланади.

— Режаларимиз кўп, — дейди клиника раҳбари Зулфия Максудова. — Жумладан, кўз олмасининг орқа сегментини даволаш учун замонавий асбоб-ускуналар олиб келиш — асосий мақсадларимиздан биридир. Шу орқали аҳолига малакали тиббий хизмат кўрсатиш кўламини янада кенгайтириш ниятимиз бор.

Мухтасар қилиб айтганда, "Laser Optica" клиникаси қисқа муддат ичида мамлакатимизда соғлом турмуш тарзини қарор топтиришдек масъулиятли жараёнга қўшила олди ва миқозлар ишонччи қозонди. Шу билан бир қаторда, бу ерда фантехника ютуқлари, жумладан, тиббиёт инновацияларидан самарали фойдаланиб келинаётгани саъй-ҳаракатларнинг истиқболли эканлигидан далолат беради.

Х. ШАМШИЕВА,
М. САИДОВ.

Хусусан, Япониядан келтирилган "Nidek EC-5000 CX-III" аксимлазер қурилмаси имкониятларини алоҳида қайд этиш лозим. У кўриш ўткирлигини тиклаш, кўзойнак ёки контакт линзаларидан воз кечиб, бевоқиф кўриш лаёқатини яхшилашда катта наф бермоқда. Беморлар ҳам бундан мамнун. Улар муаммолардан 15 дақиқада фориғ бўлишмоқда. Бундай салоҳият дунёнинг санокли давлатларидагина мавжуд. Натижалар ҳам шунга яраша ҳавас қилишга арзигулик.

Шифо муассасасида катарактани ультратовуш усули билан даволаш ҳам йўлга қўйилган. Тажрибали шифокорлар томонида жарроҳлик амалиёти замо-

Тиббиёт

маълум вақт давомида ингичкалашуви билан белгиланади. Айнан мана шуни бартараф этишда Цисис технологияси асқотмоқда. Унинг афзалликлари ҳам жуда кўп.

“IDC” компанияси таҳлилларига кўра, 2010 йил давомида дунё бўйича 1,39 миллиард дона мобил телефони сотилган.

Мобил алоқа бозори кенгаймоқда

Бу 2009 йилдаги нисбатан 18,5 фоиз кўпдир. Ўтган йилда энг кўп маҳсулот сотиш борасида яна Финляндиянинг "Nokia" компанияси етакчилик қилди. Яъни жаҳон микёсидаги умумий савдо ҳажмида унинг улуши 32,6 фоизни ташкил этди. Иккинчи ва учинчи ўринларни Жанубий Кореянинг "Samsung" (20,2 фоиз) ва "LG Electronics" (8,4 фоиз) компаниялари банд этди. Шунингдек, Хитойнинг "ZTE" ва АКШнинг "Apple" компаниялари томонидан ишлаб чиқарилган телефонларга ҳам қизиқиш катта бўлган.

Тусланувчи ноутбук

Япониянинг "Toshiba" компанияси ҳамелеон (ташқи кўриниши ўзгариб турадиган) ноутбук ишлаб чиқарди.

"DynaBook Qosmio T750" деб номланган мазкур компьютернинг ташқи кўриниши турли рангда ўзгариб туради. Маҳсулот "Touge Meihan" компанияси билан ҳамкорликда тайёрланган бўлиб, уни ишлаб чиқаришда нанотехнологиялардан фойдаланилган.

Ушбу ноутбук 4 гигабайтлик оператив хотирага эга. Ҳозирча у фақат ички бозорда сотувга чиқарилади.

ЖАҲОН

24 соат ичида

Буюк Британиянинг Катта Манчестер графлиги Ольдем туманида тез тайёрланувчи таомлар сотиш билан шуғулланадиган шохбчаларга қўшимча солиқ жорий этилиши режалаштирилмоқда.

Семиришга қарши солиқ сиёсати

Ушбу тартиб-қоида жорий этилгудек бўлса, мазкур турдаги овқатланиш масканлари ҳар ойда 1000 фунт-стерлингдан қўшимча солиқ тўлашларига тўғри келади. Бундан тушадиган маблағ эса болаларнинг семиришига қарши кураш тадбирларига сарфланади.

Олиб борилган тадқиқотларга кўра, мамлакатда сўнгги 9 йил ичида болаларнинг семириши уч баробарга ошган. Бунга, асосан, тез тайёрланадиган таомлар истеъмолнинг кўпайгани сабаб қилиб кўрсатилмоқда. Агар овқатланиш шохбчалари эгалари бу борадаги ҳулосага эътироз билдиришса, ҳақ эканликларини исботлашлари керак. Уддасидан чиққанлар, албатта, қўшимча солиқдан қутулиши мумкин.

«Farg'ona charm polimer» МЧЖ ўзи ишлаб чиқарган куйидаги маҳсулотларни сотади:

- ҳар хил турдаги қурилиш линолеумлари;
- ПВХдан бўлган қопламалар;
- ПВХдан турли плёнкалар;
- пойабзал, чарм-атторлик, мебель ва автомобиль учун турли сунъий чармлар.

Маҳсулот сертификатланган.
Манзил: Фарғона шаҳри, Химиклар кўчаси, 3-уй.
Телефон: (8-373) 222-37-91.
Факс: (8-373) 222-37-78. Моб.: (+99897) 782-25-64.
E-mail: charm_polimer@mail.ru, kazimov62@mail.ru

АКШнинг бир қатор штатлари ҳудудларида кучли қор бўронлари одатий ҳаёт тарзини издан чиқарди.

Табиат синовлари

Хусусан, бу жойларда 375 минг нафар истеъмолчига электр энергияси етказиб беришда муаммо юзага келди. Қарийб уч миллион хонадонда иситиш тизими ишламаяпти. Йўлларнинг қалин қор билан қоплангани транспорт воситалари қатновида қийинчилик туғдирмоқда. Нью-Йорк, Филадельфия ва Бостон штатлари ўртасида эса поездлар ҳаракати тўхтаб қолган. Табиат инжиқлиги туфайли 5,5 мингта парвоз бекор қилинган.

Байрамдаги фалокат

Хитойнинг Ляонин музофотидаги "беш юлдузли" меҳмонхонада ёнгин келиб чиқди.

Оқибатда бинога жиддий зарар етди. Тезкор кўрилган чора-тадбирлар туфайли 50 нафар одам эвакуация қилинган. Қурбонлар ва жабрланганлар ҳақида маълумотлар йўқ.

Тахминларга кўра, ёнгин мушакбозлик сабабли юзга келган. Чунки чоршанбадан пайшанбага ўтар кечаси хитойликлар ой тақвими бўйича баҳор фаслининг кириб келишини байрам сифатида нишонлашган.

Хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

GKD GLOBAL KOMISSO DABAWO

GKD kompaniyasi yangi xodimlarni ishga qabul qilishini e'lon qiladi

GKD bilan shartnomha tuzilganlar uchun kompaniya tomonidan beriladigan imkoniyatlar haqida ma'lumot olish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling.

GKD bu — Koreya Respublikasining KOMISSO kompaniyasi va Dabawo International bilan shartnomha tuzilganlar tomonidan beriladigan imkoniyatlar haqida ma'lumot olish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling.

GKD kompaniyasi yangi ish o'rinlarini, imkoniyatlar va yangi resurslarni parvarish qilish maqsadida talab qilinadigan imkoniyatlar haqida ma'lumot beradi.

1. Qabul qilinadigan ish o'rinlari haqida ma'lumot olish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling:

№	Amaliyot	Uzr	Ma'lumotlar qabul qilish uchun	Shartlar	Ma'lumotlar talab qilish uchun
1	1. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta	Ma'lumot talab qilish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64	10 ta	"Farg'ona charm polimer" MCHJ
	2. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	3. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	4. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
2	1. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta	Ma'lumot talab qilish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64	10 ta	"Farg'ona charm polimer" MCHJ
	2. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	3. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	4. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
3	1. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta	Ma'lumot talab qilish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64	10 ta	"Farg'ona charm polimer" MCHJ
	2. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	3. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	4. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
4	1. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta	Ma'lumot talab qilish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64	10 ta	"Farg'ona charm polimer" MCHJ
	2. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	3. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			
	4. "Farg'ona charm polimer" MCHJ	10 ta			

2. Kompaniyani quyidagi ma'lumotlar haqida ma'lumot olish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64

3. Kompaniyani quyidagi ma'lumotlar haqida ma'lumot olish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64

4. Kompaniyani quyidagi ma'lumotlar haqida ma'lumot olish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64

5. Kompaniyani quyidagi ma'lumotlar haqida ma'lumot olish uchun quyidagi ma'lumotlarni talab qiling: (8-373) 222-37-91, (8-373) 222-37-78, (+99897) 782-25-64

ACCENT

Кафолат — 2 йил ёки 50 000 км.

МАХСУЛОТ СЕРТИФИКАТЛАНГАН.

HYUNDAI Official Partner

www.hyundai.com.uz
Tel. (8-371) 250-11-11

NEW THINKING. NEW POSSIBILITIES.

«ХАЛҚ СЎЗИ»

ЭЪЛОНЛАР КАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9.00 дан 18.00 гача
232-11-15,
236-09-25.

E-mail: reklama@xs.uz

“Трансйўлқурилиш” компанияси давлат унитар корхонаси жамоаси Жанубий ҳудудий мобил пункти Фўзор бўлими бошлиғи Умаржон Назарова палари бузруквори **ТОШТЕМУР отанинг** вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент давлат юридик институти жамоаси Суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар кафедрасининг доценти Обиджон Мадалиева волидан муҳтарамаси **Турсуноя ая МАДАЛИЕВ**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

